

**UCHWAŁA NR XXV/164/17
RADY GMINY JASIONÓWKA**

z dnia 29 grudnia 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2017 r. poz. 2245) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. W celu realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, jest zgodny ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jasionówka na lata 2016-2025” oraz z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Kraszewski

Załącznik do Uchwały Nr XXV/164/17

Rady Gminy Jasionówka

z dnia 29 grudnia 2017 r.

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, zwany dalej Programem, stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Zaproponowane w Programie zadania są merytorycznie spójne z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmacnianie czynników ochronnych i eliminację czynników ryzyka.

Program uwzględnia założenia i priorytety określone przez Radę Ministrów w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492). Wyznaczonym celem głównym jest integracja na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Jasionówka.

Cele i działania Programu umożliwiają wdrożenie szerokiego spektrum oddziaływań (profilaktycznych, prewencyjnych, leczniczych i reintegracyjnych) i zadań podejmowanych wspólnie z różnymi podmiotami na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Jasionówka.

Program jest adresowany do osób fizycznych, prawnych i podmiotów nieposiadających osobowości prawnej, realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Jasionówka. Realizacja zadań Programu jest finansowana ze środków pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).

II. Cel Programu

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Jasionówka oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, kształtowanie polityki alkoholowej oraz poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkół znajdujących się na terenie gminy z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków itp., wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych.

W roku 2018 w/w cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji;
- 2) rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Jasionówka oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
- 3) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych;
- 4) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie Gminy;
- 5) poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;

6) poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;

7) poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych;

8) propagowanie działań informacyjno - edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach.

III. Oczekiwane efekty Programu

1. Dotarcie do dzieci i młodzieży z informacją o szkodliwości używania alkoholu.
2. Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży spożywających alkohol.
3. Objęcie pomocą psychologiczną osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zmniejszenie zaburzeń życia rodzinnego mieszkańców Gminy.
5. Zmiana postaw społeczności lokalnej, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Kontrola przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości wśród osób prowadzących sprzedaż alkoholu, w tym monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.
7. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

IV. Diagnoza problemów i zasobów

Diagnoza w 2017 roku przedstawia się następująco:

1) liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży – 0;

2) liczba wygaszonych zezwoleń – 0;

3) liczba działających punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży - 12, w tym:

a) spożycie alkoholu poza miejscem sprzedaży – 10,

b) spożycie alkoholu w miejscu sprzedaży – 2;

4) liczba mieszkańców Gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 15.XII.2017 - 237.

Szczegółowe zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określiła Uchwała Nr VII/35/03 Rady Gminy Jasionówka z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Jasionówka, zmieniona Uchwałą Nr XXIII/131/09 Rady Gminy Jasionówka z dnia 11 sierpnia 2009 r.

V. Instytucje i stowarzyszenia wspomagające prowadzenie profilaktyki i pomocy dla osób już uzależnionych i współuzależnionych

1. Poradnia Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia w Mońkach.
2. Gminny Ośrodek Zdrowia w Jasionówce.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Punkt Konsultacyjny.
6. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Jasionówce.
7. Komenda Powiatowa Policji w Mońkach oraz dzielnicowy dla Gminy Jasionówka.
8. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Jasionówce, pedagog szkolny , psycholog, wychowawcy.
9. Parafia Rzymskokatolicka w Jasionówce.

10.Sąd Rejonowy IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w Białymstoku.

11.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach.

12.Stowarzyszenie Ziemi Jasionowskiej „Pro Bogoryja”.

13.Parafialny Oddział Akcji Katolickiej.

14.Grupa Osób Uzależnionych i Współuzależnionych.

VI. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją osób uzależnionych od alkoholu (zadania własne gminy)

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych

Planowane działania:

1) organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu psychoterapii, edukacji grupowej i indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii tj.:

a) organizowanie spotkań edukacyjno - terapeutycznych,

b) aranżowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin;

2) rozwijanie i wspieranie działalności punktu konsultacyjnego między innymi poprzez:

a) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,

b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,

c) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa,

d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

e) inicjowanie interwencji kryzysowej,

f) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

3) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin

Planowane działania:

1) współpraca merytoryczna z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie poradnictwa, udzielania pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;

2) podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym;

3) prowadzenie w szkołach, przedszkolach, świetlicach środowiskowych działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców, spotkań terapeutycznych);

4) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

5) realizacja procedury interwencji "Niebieskich kart" przez gminną komisję, o której mowa w ust. 2 pkt 2, w jednostkach komisariatu policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cele:

1) upowszechnianie w ośrodkach zdrowia, szkołach i innych miejscach publicznych folderu zawierającego informacje o możliwościach szukania pomocy m.in. terapeutycznej, psychologicznej, socjalnej w zakresie rozwiązywania różnego rodzaju problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie;

2) promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, młodzież i dzieci finansując i współfinansując różnego rodzaju imprezy kulturalno - artystyczne, takie jak: pikniki rodzinne, festyny rodzinne, wycieczki poprzez: zakup nagród za udział w konkursach, pokrycie kosztów przejazdu, organizowanie poczęstunku;

3) dofinansowanie wypoczynku zimowego i wakacji w 2018 r. (kolonie, obozy, zielone szkoły) dla dzieci i młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, doznających przemocy).

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Rekomenduje się poszerzenie działań profilaktycznych, w szczególności oferty spędzania czasu wolnego „bez używek”, skierowanych do młodzieży szkoły podstawowej, gimnazjum, młodzieży ponadgimnazjalnej – ze szkół średnich, studentów, osób niekontynuujących nauki. Warto rozpoznać potrzeby tej grupy i stworzyć dla niej atrakcyjne zajęcia rozwijające zainteresowania, nie tylko sportowe. Istotnym elementem jest zatem dofinansowanie działań profilaktycznych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkolno-Przedszkolny, OSP, Stowarzyszenie Ziemi Jasionowskiej „Pro Bogoryja”, Akcją Katolicką. Wsparcie działań Młodzieżowej Orkiestry Dętej w Jasionówce oraz grup mażoretkowych. Dofinansowanie superwizji lub konsultacji dla osób udzielających pomocy psychologicznej.

Kluczowym elementem jest również nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia-pomoc merytoryczna dla lekarzy rodzinnych oraz dostarczanie materiałów na temat istoty uzależnienia od narkotyków. Uwrażliwienie lekarzy by osoby, u których widzą symptomy uzależnienia kierować na odpowiednie badania

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie przez GKRPA działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem, monitorowanie sprzedaży alkoholu.

2. Podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących zakaz sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

3. Współpraca z organami ścigania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

4. Występowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w wyniku kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zasad obrotu alkoholem na terenie gminy) do Wójta Gminy z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Wsparcie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji w tym podejmowanie działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

VII. Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Udział członków Komisji w organizowanych szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholizmu, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie celem podniesienia kompetencji zawodowych.

2. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu i pracach Komisji.

3. Wynagrodzenie nie przysługuje, gdy członek Komisji wykonuje czynności, o których mowa w pkt 1 w godzinach pracy i za te godziny otrzymuje wynagrodzenie w ramach stosunku pracy.

4. Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu Komisji.

5. Wydatki na wynagrodzenia, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacje) członków Komisji oraz artykuły biurowe finansowane są z budżetu gminy, ze środków przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Diety członków GKRPA stanowią 10% kwoty najniższego wynagrodzenia określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).

VIII. Finansowanie i kontrola efektywności Programu

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Planowana kwota środków finansowych na realizację Programu w 2018 r. wynosi 40000,00 zł (słownie: czterdzieści tysięcy złotych). Natomiast kwota środków finansowych niewykorzystanych w danym roku budżetowym, zwiększy pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację w/w programu.

Kontrola efektywności programu będzie prowadzona według potrzeb. Po zakończeniu realizacji zadań zostanie przedstawione sprawozdanie z wykonania Programu za 2018 r.